

نگاه ظرافت و ظرفیت گفت‌وگو محمد کوکب

● گفت‌وگوهای فشرده و نفس گیر ایران با کشورهای ۵+۱ سرانجام پس از ۲۳ ماه به نتیجه رسید و گروه مذاکره‌کننده ایرانی از این کارزار سخت سیاسی پیروز و سربلند بیرون آمد. نگارنده در این یادداشت قصد ندارد حول‌وحوش این موضوع قلم‌فرسایی کند؛ چه ورود در این عرصه را خارج از حیطه تخصصی خود می‌داند، اما بر این باور است که تأمل درباره این موضوع، می‌تواند فتح‌بابی باشد برای طرح مقوله «گفت‌وگو» به طور کلی و آثار و نتایج ارزشمند و سازنده آن، به‌ویژه در مسائل و موضوعات داخلی و درون‌مرزی، جای بسی شگفتی است که آموزه‌های دینی ما مسلمانان بهترین محرک و مشوق گفت‌وگو است و سوگمندانة درحالی‌که خود را نماد اسلام و مسلمانی می‌دانیم، به این آموزه‌ها کمترین توجهی نمی‌کنیم و همچنان به دعوای‌های حیدری نعمتی خود سرگرم و مشغولیم.

خدای متعال در آیه ۱۲۵ سوره نحل به پیامبر خود و در حقیقت به همه گروندگان به پیام روح‌بخش اسلام فرمان می‌دهد: خلق را با حکمت و اندرز نیکو به راه خدا دعوت کن و با بهترین اسلوب به مجادله با مخالفان بپرداز؛ چه پروردگارت به حال گمراهان و هدایت‌یافتگان داناتر است. در آیات ۱۷ و ۱۸ سوره مبارکه زمر، باز بندگان خدا که به سخنان گوناگون گوش فرامی‌دهند و از بهترین آنها پیروی می‌کنند، مورد بشارت قرار گرفته‌اند؛ چه آنان از هدایت و فهم عمیقی برخوردارند. نقیض این کلام وحی این است که آنان که از استماع سخنان سرباز می‌زنند و باب گفت‌وگو را بر خود می‌بندند، در گمراهی محض به‌سر می‌برند و کمترین حظ و بهره‌ای از عقل و خرد ندارند. این سخن نغز از امام راحل(ره) است: اگر تمام انبیا در کشوری جمع شوند، با هم اختلاف نمی‌کنند. این سخن به آن معنا نیست که پیامبران خدا در تدبیر و تمثیت امور دیدگاه مشابهی دارند، بلکه به این معناست که تفاوت رای و نظر به‌خودی‌خود نمی‌تواند منشا اختلاف و نزاع شود.

پس سرچشمه اختلاف چیزی نیست جز مطامع و اغراض، حسادت‌ها و رقابت‌های ناسالم، تعصب‌های قومی- قبیله‌ای یا جناحی و باندى، منیت‌ها و انانیّت‌ها و خلاصه خصلت‌های نفسانی که «تسویل» شیطانی آن را به شکل ظاهر‌فرب اختلاف‌نظر و دیدگاه نمایان می‌کند.اگر دو مسلمان هم‌مسلك یا دو ایرانی هم‌وطن نتوانند اختلافات خود را با گفت‌وگو و در فضایی امن و آرام حل‌وفصل کنند، چگونه این ادعا پذیرفتنی است که با ابزار گفت‌وگو می‌توانیم دنیای بیرون از مرزوبوم خود را با آرمان‌ها و ایده‌های خویش آشنا کنیم؟

به نظر نگارنده «مراعات انصاف»، «احتجاب از پیش‌داوری و نیت‌خوانی»، «همدلی و احترام متقابل» و در یک کلام «اخلاق گفت‌وگو» پیش‌فرض‌های لازم برای شکل‌گیری یک گفت‌وگوی سازنده و سالم هستند. در مقابل، زدن برچسب‌هایی مانند مرتجع و کهنه‌پرست و تاریک‌اندیش از یک طرف یا لیبرال و روشنفکرماب و غرب‌زده از طرف دیگر، راه گفت‌وگو را مسدود می‌کند و چنانچه شبه‌گفت‌وگویی هم صورت بگیرد، با چنین پیش‌فرض‌هایی نتیجه آن از قبل مشخص و معلوم است. مهم این است که یا به‌رسمیت‌شناختن اظهارنظر مخالف خود، که لزوماً به معنی پذیرفتن طرز فکر او نیست، شالوده گفت‌وگوی واقعی را بی افکنیم و این به آن معناست که به‌جد باور داشته باشیم جز ما کسان دیگری هم هستند که از سر دلسوزی و غیرت اسلامی- ایرانی و به انگیزه اصلاح معایب و رفع معضلات جامعه، راه‌حلهایی متفاوت با راه‌حل ما ارائه می‌کنند و این تفاوت دیدگاه نه‌تنها مشکل‌افزین نیست، بلکه در یک میدان تضارب آرا و تعاطی افکار و اندیشه‌ها می‌تواند مفید و سازنده نیز باشد. در این تضارب و برخورد نظرات، اندیشه و رای صائب و استواری متولد می‌شود که چه بسا هیچ یک از دو نظریه رقیب نباشد، بلکه نظریه سومی باشد که محصول مبارک گفت‌وگوست ولاغیر. آری، به‌رسمیت‌شناختن طرف مقابل و فرصت دانستن نظریه مخالف نه تهدید تلقی‌کردن آن، مقدمه برپایی گفت‌وگوی همدلانه و صمیمانه است. وقتی با چنین انگیزه مقدسی گفت‌وگو صورت بگیرد، طرف‌های گفت‌وگو به‌جای آنکه برای یکدیگر خط‌ونشان بکشند و بخواهند حرف خود را به هر قیمتی به کرسی بنشانند و حریف را به لطایف‌الحیل از میدان بدر کنند، با خاطری آسوده و آرام به استماع سخنان یکدیگر می‌پردازند و چون نیت طرفین روشن‌شدن موضع حق و منطبق صواب است، لاجرم در جهت نزدیک‌کردن مواضع و رفع نقاط افتراق گام برخواهند داشت. یکی از وجوه «اعتدال» که شعار دولت یازدهم است، فراهم‌کردن بستر و زمینه‌های گفت‌وگو در بعد برون‌مرزی و درون‌مرزی است. ترویج و تقویت این گفتمان به‌منابه یک الگوی عملی موفق، به‌طورقطع ریشه‌های افسراط و تقریظ را خواهد خشکاند و موهبه‌های شیرین و طابورات این شجره مبارک را، که ریشه در ذهن و ضمیر حق طلبان دارد، بر همگان عرضه خواهد کرد. اگر کسانی بی‌توجه به ظرافت‌ها و ظرفیت‌های گفت‌وگو همچنان بر طبل تفرقه و نزاع می‌کوبند و منافع آتی خود را در جزم‌گرایی و غوغاسالاری جست‌وجو می‌کنند، خوب است یک‌بار دیگر این شعر سهراب را با خود زمزمه کنند: چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید!

شرق: «استقبال می‌کنیم»؛ این واکنش سخنگوی دولت است به سؤالی در مورد شکایت «محمود احمدی‌نژاد» از «اسحاق جهانگیری»، معاون اول رئیس‌جمهوری؛ شکایت از آنچه آنها «افترا و نشر اکاذیب» می‌خوانند. البته به گفته «محمداقبر نوبخت»: «دولت نمی‌خواهد موضوعات مربوط به تخلفات گذشته رسانه‌ای شود»

ولی درعین حال می‌گوید: «خوشحال می‌شویم اگر مسئولان یا رئیس دولت قبل مسئولیت مواردی چون بابک زنجانی و... را بپذیرند تا بررسی شود». «نوبخت» که در نشست هفتگی خود با خبرنگاران سخن می‌گفت، در مورد شکایت احمدی‌نژاد گفت: «ما از اینکه هر یک از مسئولان دولت گذشته بخواهند از خود دفاع کنند یا موضوعاتی را مطرح و به قوه قضائیه مراجعه کنند، استقبال می‌کنیم؛ چراکه مدارک لازم موجود است

و ما آنچه که دآوری و قضایات دادگاه‌ها و محاکم قضائی باشد را پذیرا هستیم».

سخنگوی دولت در نشست خبری دوم تیرماه خود گفته بود: «ما قصد معطوف‌شدن به گذشته را نداریم، اما عده‌ای نمی‌گذارند. این‌قدر مشکلات کشور زیاد است که ما باید همه وقت خود را برای رفع مضایقی که برای قوه مجریه ایجاد شده، صرف کنیم».

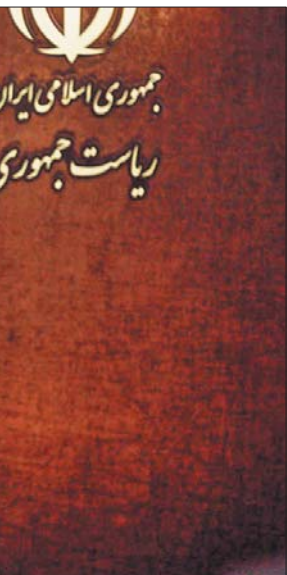
او در این مورد که «چرا تاکنون دولت اسناد و مدارک تخلفات دولت قبل را منتشر نکرده، گفت: «بعد از اینکه دولت یازدهم آغاز به فعالیت کرد، عده‌ای انتظار داشتند اسناد و مدارکی را که در مورد تخلفات دولت قبل در دست داریم، علنی کنیم اما به‌منظور پرهیز از صرف انرژی کشور برای دعوا، از رسانه‌ای‌کردن آنها خودداری کردیم». او افزود: «ما نمی‌توانستیم تمام روزهایی را که مردم منتظر مهار تورم بالای ۴۰ درصد و تبدیل رشد منفی به رشد اقتصادی بودند را صرف این دعواهای کنیم و وارد مشاجره شویم که وقت کشور را می‌گرفت».

نوبخت درعین حال گفت که «البته وظیفه قانونی خود را درخصوص انعکاس برخی اطلاعات و مدارک به قوه قضائیه منطبق با قانون انجام داده‌ایم و خوشحال می‌شویم اگر مسئولیت مواردی چون بابک زنجانی و... را مسئولان یا رئیس دولت قبل بپذیرند تا بررسی شود».

او به ریاست ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی از سوی «جهانگیری» و تشکیل دو هفته یک‌بار جلسه این ستاد، با حضور نمایندگان مجلس و معاون اول قوه قضائیه در ریاست‌جمهوری اشاره کرد و افزود: «آقای جهانگیری اطلاعات لازم را دارند و در موضوع مبارزه با مفاسد اقتصادی طرح‌های لازم را اجرا می‌کنند». او معتقد است که «دولت نمی‌خواهد موضوعات مربوط به تخلفات گذشته رسانه‌ای شود» و گفته که «به‌طورکلی ما استقبال می‌کنیم هر یک از مسئولان دولت قبلی در رابطه با قبول مسئولیت نسبت به مواردی که وجود دارد در قوه قضائیه پاسخ‌گو باشند درحالی‌که هر موردی از سوی دولت اعلام شد، پاسخ‌گویی وجود نداشت».

او افزود: «عده‌ای می‌خواهند اگر در گذشته بابک زنجانی بوده است امروز نیز فرد دیگری را مطرح کنند یا در مقابل اتهامات معاون اول دولت گذشته، امروز مسائلی را درباره آقای جهانگیری انتشار دهند؛ البته برای افکار عمومی این‌قبیل حرکت‌ها روشن است و قوه قضائیه با این مسائل با قاطعیت برخورد خواهد کرد».

روز یکشنبه، «سیدعادل حیدری»، وکیل محمود احمدی‌نژاد، در سایت «دولت بهار»، متعلق به احمدی‌نژادی‌ها، مدعی شده بود: «آقای اسحاق جهانگیری در سال‌های اخیر با هدف تخریب

باورهای مردم و تشویش در اذهان عمومی، اقدام به طرح اتهامات بی‌اساس علیه دولت قبل کرده که در سطح وسیعی در رسانه‌های مکتوب و شبکه‌های مجازی و صوتی و تصویری منتشر شده است». او با اشاره به آنچه «افترا و نشر اکاذیب» قلمداد کرده، افزود: بود: «شکایتی مبنی‌بر افترا و نشر اکاذیب علیه آقای اسحاق جهانگیری که بیشترین اتهامات را به دولت‌های نهم و دهم وارد کرده است تنظیم و تسلیم دستگاه قضائی شد که امیدواریم در اسرع‌وقت مورد رسیدگی قرار گیرد». او که به‌نوعی اسرع‌زنی را به دو دسته «بحق» و «ناحق» تقسیم کرده بود، گفته بود که «شکایت از آقای جهانگیری، اولین اقدام در مواجهه قانونی با تبلیغات مسموم و اتهام‌زنی‌های «ناحق» علیه دولت قبل محسوب می‌شود و البته آخرین اقدام نیز نخواهد بود و علیه دیگر افرازندگان، در هر موقعیتی که باشند، اقدامه دعوی خواهد شد». سعایتی پس از اعلام شکایت «احمدی‌نژاد»، دفتر «جهانگیری» پاسخ داد که «از طرح شکایات آقای احمدی‌نژاد در دستگاه قضائی استقبال کرده و مستندات تخلفات و سوء‌مدیریت‌های آقای احمدی‌نژاد را به مرجع قضائی تسلیم خواهیم کرد».

صدواسیما از جایگاه ملی نظردهد
نه از جایگاه یک سلیقه خاص

سؤال «شرق» از سخنگوی دولت، به سخنان رئیس سازمان صدواسیما برمی‌گشت: «روز یکشنبه آقای سرافراز هدف انتقادات برخی مسئولان دولتی از صدواسیما را سیاسی دانسته است. با توجه به اینکه شما چند جلسه قبل از برنامه‌های صدواسیما انتقاد کرده بودید، واکنش دولت به این سخنان چیست؟» «نوبخت» در پاسخ به این سؤال، گفت: «با احترام به آقای سرافراز به‌عنوان رئیس رسانه ملی باید بگویم، دولت جز اجرای قانون و آن چیزی که رسانه ملی زیر نظر سه قوه برعهده دارد، انتظار دیگری از صدواسیما ندارد». او البته یک انتظار را از صدواسیما مطرح کرد؛ انتظاری که شاید این‌روزها خوشایند جام‌جم‌نشینان، نباشد: «تنها انتظار ما این است که در جایگاه ملی نظر دهد و این‌طور نباشد که نگاه یک سلیقه خاص سیاسی را انتخاب کند». نوبخت در نشست خبری دوم تیرماه خود با انتقاد از رویکرد صدواسیما، گفته بود: «برخی رسانه‌ها و برخی از برنامه‌های رسانه ملی که عملاً دارای دروغ و تهمت نسبت به مسئولان عالی نظام و قوه مجریه است، بسیار قابل‌تأمل است».

«محمد سرافراز»، رئیس سازمان صدواسیما، روز یکشنبه گفته بود: «نگاهی بین برخی از دولتی‌ها نسبت به صدواسیما وجود دارد که معتقدند باید آن‌قدر سطح توقع از صدواسیما بالا برود که این سازمان همیشه بدهکار جلوه داده شود تا دولت به هم از گذشته باخبریم اما هدف اصلی ما منافع ملی است. از سوی وزارت کشور و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی برای رسیدگی به سیل اخیر، کارگروهی تعیین شده و قرار است تمام این فرایند و این رخداد غم‌انگیز را بررسی کند تا اگر قصوری باشد، مشخص شود و حتماً با متخلفان برخورد لازم خواهد شد.

● ارائه توافق‌نامه هسته‌ای به‌صورت لایحه به مجلس، حرف جدیدی است که ما می‌شنویم. مطابق با مصوبات قبلی مجلس، توافق باید در چارچوب بررسی‌ها و تصمیمات شورای‌عالی امنیت مورد رسیدگی قرار گیرد که شورا کار خود را شروع کرده است و نسبت به انجام این مأموریت اقدام خواهد کرد و من نمی‌دانم اینکه توافقی در مجلس به‌صورت لایحه مطرح شود، چه معنی‌ای دارد؟ درحالی‌که معتقدیم مجلس باید گزارشات لازم را دریافت کند.

● تا قبل از اینکه حذف برخی یارانه‌بگیران انجام شود، تعدادی از سایت‌ها هر روز تأکید می‌کردند چرا این کار انجام نمی‌شود، اما امروز که این کار با تلاش‌های وزارت کار انجام شده است عده‌ای سؤال خود را به‌صورت برعکس تکرار می‌کنند. قبول داریم که در انجام چنین کارهایی احتمال اشتباه وجود دارد؛ یعنی اگر یک درصد احتمال خطا را در یک میلیون نفر در نظر بگیریم حدود ۱۰ هزار نفر خواهند بود که طبیعی است وزارت کار اعلام کرده است که به اعتراضات رسیدگی خواهد کرد.

نوبخت در واکنش به شکایت احمدی‌نژاد از جهانگیری:

خوشحال می‌شویم رئیس دولت قبل مسئولیت زنجانی را بپذیرد

صدواسیما از جایگاه ملی نظر دهد نه از جایگاه یک سلیقه خاص

تصویر: مهر

وظایف قانونی خود در قبال رسانه ملی برای تأمین بودجه آن عمل نکند؛ بنابراین اهداف دولت و چنین اظهاراتی سیاسی بوده و واقعی نیست». این اظهارات در حالی مطرح شده که سازمان صدواسیما، علاوه بر درآمد میلیاردي از طریق آگهی‌های بازرگانی و همچنین حامیان مالی برنامه‌های مختلف تلویزیونی، دولت برای امور این سازمان در سال ۱۳۹۴، مبلغ «یک هزار و ۱۳۸ میلیارد و ۹۴۰ میلیون و ۳۰۰ هزار تومان» را در اختیار این سازمان قرار می‌دهد. اما در عین حال این سازمان، لاقلاً در طول مذاکرات هسته‌ای پس از برخی رسانه‌های اصولگرا، رکورددار بیشترین انتقادات از عملکرد تیم هسته‌ای از طریق ساخت انواع مستندات و گزارش‌ها بود. هرچند نیمه ابتدایی مذاکرات هسته‌ای در زمان ریاست «عزت‌الله ضرغامی» و نیمه دوم آن در زمان «سرافراز» بود، ولی «ضرغامی» پس از اتمام دوره کاری‌اش در صدواسیما همچنان همان روند را حفظ کرده است. او در پست اخیر اینستارگرمی خود طعنه‌ای در سیاست «برد-برد» رئیس‌جمهوری زده و البته در ابتدای آن نوشته است: «شوخی با

رئیس‌جمهوری». او نوشته است: «آقای رئیس‌جمهور سیاست برد-برد را برای اولین بار در سطح ملی و جهانی مطرح کردند؛ طیب الله انفاکسم! ولی نتیجه ۲-۳ را که فرمودند نفهمیدیم چطور برد-برد، نتیجه‌اش ۲-۳ است! البته چون رئیس‌جمهورمان را قبول داریم اگر ایشان ۶-۰ هم بگویند، حرفی نیست ولی دیگر برد-برد نیست! ضمناً بعضی‌ها خاطره بدی از ۶-۰ دارند! به نظر می‌رسد بازی رفت را مساوی کرده‌ایم! بازی برگشت، مانده است و آن هم مرحله اجرای تقاهم است. برد قطعی ما در این مرحله معلوم می‌شود؛ هوشیار باشیم. مکانیسم ماشه، باشنه آشیل (چشم اسفندیار) است. با تبیین دقیق حقوقی در سطح بین‌المللی، راه سوءاستفاده را ببندیم. تأکید رهبری بر طی‌شدن مسیر قانونی و توجه به مصالح ملی، اهمیت

راهبردی دارد».

«نوبخت» همچنین در ادامه در پاسخ به سؤالی در مورد نحوه تعامل با برخی شرکت‌ها و کشورها که در دوره قبل از تحریم شرایط سختی را به ما تحمیل کرده‌اند، گفت: «بعد از تحریم شرایط فرق کرده است؛ چون در گذشته وقتی شرکتی با ما همکاری می‌کرد نسبت به ما از وضعیت انحصاری برخوردار بود و می‌توانست برخی شرایط را به ما تحمیل کند اما امروز در شرایط بعد از تحریم ما فقط با یک شرکت یا کشور رابطه نداریم و از قدرت انتخاب برخورداریم. پس بر اساس منافع ملی‌مان انتخاب می‌کنیم تا با مناسب‌ترین پیشنهاد با توجه به درخواست‌هایمان، همکاری کنیم».

او با بیان اینکه در شرایط بعد از تحریم ما قدرت انتخاب داریم که با کدام یک از شرکت‌ها و کشورها همکاری داشته باشیم و آنها دیگر نمی‌توانند از موضوع انحصاری با ما برخورد کنند، افزود: «نباید این‌طور باشد که روندی را که تا دیروز بر اساس تحریم‌ها بر ما تحمیل می‌شد، به دلیل رفتارهایی که در شرایط تحریم با ما شده است امروز خودمان

ادامه دهیم».

منهای پایتخت تشییع پیکریک مدافع حرم در قم

● فارس؛ قم؛ مراسم تشییع و خاکسپاری شهید

سید محمد موسوی‌ناجی از شهدای مدافع حرم، عصر دیروز از مسجد امام حسن عسکری(ع) به سمت حرم حضرت معصومه(س) برگزار شد.

شهید موسوی‌ناجی، دوشنبه هفته گذشته پس از آنکه خودروی حامل وی و جمعی از مدافعان حرم در مسیر فلوجه به بیچی مورد تیراندازی گروه‌های تکفیری قرار گرفت، به شهادت رسیدند.

یک روز خادمی ملت

● **بسج‌نیوز:** در اردوی جهادی منتظران خورشید، که در روستاهای بخش مرکزی استان قم برگزار شد، جمعی از مسئولان عالی بسج نیز حضور یافتند. در این اردو که طرح «خادمی ملت» نام گرفته بود، معاونان و مسئولان اقشار تخصصی بسج همراه با جهادگران، دیوار منزل یک پیرزن روستایی را ساخته و این پروژه را افتتاح کردند. سردار سلیمانی (مسئول سازمان اردویی، راهیان نور و گردشگری بسج) سردار یزدانی (معاون تربیت بدنی بسج) سردار مهدوی‌نژاد (فرمانده سپاه استان قم) و سردار آذرنوش (مسئول سازمان بسج ورزشکاران) ازجمله مسئولان حاضر در این خدمت‌رسانی بودند. همچنین در پروژه فوق که متعلق به مادر جانباز ۷۰ درصد اعصاب و روان بود، مسعود بصیری (مسئول سازمان بسج رسانه) حمیدرضا زندی (مسئول سائیری بسج) و اسماعیل احمدی (معاون روابط عمومی بسج) در زمره خادمان این طرح ارزنده بودند. گفتنی است بسج طرح «خادمی ملت» به زودی با حضور سایر مسئولان عالی بسج در دیگر اردوهای جهادی کشور اجرا می‌شود.

دعوت به تقویت همدلی ملت ودولت توسط امام جمعه اردبیل

● **تسنیم؛ اردبیل:** آیت‌الله سیدحسن عاملی، امام‌جمعه اردبیل گفت: امامان جمعه برای تقویت همدلی و وحدت در بین مردم استان اردبیل تلاش می‌کنند و در این حوزه نقش تأثیرگذاری دارند. او افزود: امامان جمعه استان با درک مناسب انتظارات مقام معظم رهبری آماده همکاری همه‌جانبه با برنامه‌های اجرایی دولت در استان هستند و در این حوزه می‌توانند مردم را نیز در همکاری با سیاست‌های دولتی و هم‌زبانی و همدلی با دولت ترغیب کنند.

اصول بخرید

قطعات اصلی محصولات ایران خودرو را در بسته‌بندی ایساکو با برچسب اطمینان (هولوگرام) ضد تقلب از نمایندگی‌ها و فروشگاه‌های مجاز در سراسر کشور با قیمت یکسان تهیه نمایید.

تأمین قطعات | تضمین خدمات
www.isaco.ir